

Список використаних джерел:

1. Howe J. The Rise of Crowdsourcing [Електронний ресурс] / J. Howe. // Wired. – Issue 1406. – June 2006. – Режим доступу: <http://archive.wired.com/wired/archive/14.06/crowds.html>
2. Книш П. В. Інноваційні соціальні технології: поняття та перспективи використання в системі державного управління / П. В. Книш // Державне управління: теорія та практика. – 2013. – № 2. – с. 69–75.
3. Михайлов А. Примеры краудсорсинга. [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.pro-biznes.com/organizaciya-i-upravlenie-biznesom/primery-kraudsorsinga.html>
4. Краудсорсинг новой конституции Исландии. [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://habrahabr.ru/blogs/e_gov/121883
5. Прогрессивные технологии: Что такое краудсорсинг? [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://crowdsourcing.ru/article/what_is_the_crowdsourcing

УДК 336

Кравченко В.О.,

студентка 5 курсу, факультету фінансів

Науковий керівник - Круш В.В.,

ст. викладач кафедри корпоративних фінансів та контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Діяльність бізнес-ангелів в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку

Останніми роками для багатьох молодих українських компаній на початкових етапах розвитку гостро постає проблема фінансування. Інноваційні проекти можуть бути не тільки ризиковими, а й з

непередбачуваними результатами, тому традиційні джерела фінансування неспроможні надати необхідні кошти. Співпраця з професійним венчурним інвестором залишається фактично єдиною можливістю вирішити цілий ряд нагальних проблем, не маючи на це достатніх власних фінансових ресурсів. З огляду на це, для фінансування початкових етапів розвитку компанії все частіше використовують такий вид фінансування як залучення коштів у неформальних інвесторів – «бізнес-ангелів». Актуальним питанням на сьогоднішній день є аналіз сучасного стану та перспектив розвитку діяльності бізнес-ангелів в Україні.

«Бізнес-ангели» – це приватні венчурні інвестори, які вкладають свої фінансові кошти, а також особистий час та здібності в маловідомі молоді інноваційні компанії з розрахунком на комерційний прибуток. Крім надання стартового капіталу, приватні інвестори приносять в компанію найцінніше – професійний і управлінський досвід, якого зазвичай не вистачає компаніям на початкових стадіях розвитку, а також необхідні зв'язки і репутаційну підтримку [1, с.55].

Діяльність бізнес-ангелів в Україні розпочалася зовсім нещодавно. З огляду на це, нині в Україні діють лише декілька організацій, що представляють інтереси бізнес-ангелів: Асоціація приватних інвесторів України (АПУ), асоціація бізнес-ангелів UAangel, Українська асоціація венчурного та приватного капіталу. АПУ створена в 2006 році, в даний час Асоціація об'єднує понад 50 приватних інвесторів, організація є повноправним членом Європейської мережі бізнес-ангелів (EBAN). UAangel створена в 2014 році, об'єднує підприємців та інвесторів на місцевому та міжнародному рівнях (близько 30), а її головна задача - пошук проектів для спільного інвестування. UVCA була створена із метою інформування про можливості інвестування в Україні та підтримки інвесторів у всіх аспектах діяльності – починаючи з інформаційної підтримки до встановлення міжнародних контактів та зв'язку з урядом [1, с. 57].

Світовий досвід свідчить, що середній приватний інвестор вкладає в проекти близько \$ 25 тис., але чеки деяких угод сягають кількох мільйонів доларів. Ключові сфери для вкладень - Фінтех, ІТ і охорону здоров'я. За даними асоціації бізнес-ангелів UAngel, середній чек українського бізнес-ангела в угоді становить \$ 20-60 тис. Українським ангелам-інвесторам найбільш цікаві електронна комерція, онлайн-сервіси, програмне забезпечення, великі дані, Фінтех і аналітика [2].

Щорічно українські бізнес-проекти залучають від \$ 2 млн. до \$ 5 млн. на свій розвиток від бізнес-ангелів. За 2015-2017 роки бізнес-ангели інвестували в 100 проектів приблизно \$ 9 млн. У 2017 році на українському ринку ангельських інвестицій спостерігається глобальний тренд, що проявляється в зменшенні кількості угод і зростання розміру інвестицій в одиничний проект [3].

Варто зазначити, що у 2017 році інвестиції приватного капіталу України досягли історичного максимуму – близько \$4 млрд., що на 113% більше цього показника 2016 року. Фонди залучили \$ 1,47 млрд., що на 46% більше минулого року, у тому числі венчурні фонди залучили рекордні \$ 408 млн. Дані показники свідчать про те, що нині в Україні ринок венчурного фінансування, зокрема і діяльність бізнес-ангелів, лише набирає обертів [4].

Проте існують чинники, що перешкоджають діяльності бізнес-ангелів, зокрема до них можна віднести: недосконалість правового регулювання у фінансуванні молодих українських компаній; нестабільна економічна ситуація в країні; незначна кількість організацій, які представляють інтереси бізнес-ангелів; ризиковість вкладення коштів через воєнний конфлікт на території України; необізнаність власників бізнес-проектів можливості фінансування неформальними інвесторами; вкладення коштів бізнес-ангелами в криптовалюту як альтернативу.

Вище наведені особливості українського ринку бізнес-ангелів дозволяють сформулювати наступні рекомендації щодо ефективної діяльності та подальшого розвитку бізнес-ангелів в Україні:

- створення більшої кількості організацій, які будуть представляти інтереси бізнес-ангелів та об'єднувати їх зусилля;
- створення чіткого правового регулювання діяльності бізнес-ангелів;
- інформування новостворених українських компаній про можливості фінансування проектів бізнес-ангелами;
- вивчення та застосування досвіду фінансування бізнес-ангелами країн світу;
- стабілізація економічного та політичного клімату в Україні.

Таким чином, можна зробити висновок, що діяльність бізнес-ангелів є дуже перспективною та актуальною. Бізнес-ангели фінансують найбільш ризиковані проекти, в той же час вони приносять в новостворену компанію професійний та управлінський досвід, якого дуже часто не вистачає для інноваційних проектів. Тому перспективним напрямом досліджень є методи активізації діяльності бізнес-ангелів України.

Список використаних джерел:

1. Шевченко О.М. Неформальний ринок венчурного капіталу в економічно розвинутих країнах та його особливості в Україні [Текст] / О.М. Шевченко // ScientificJournal «ScienceRise» №2/1 (19). – 2016. - Електронний ресурс. – Режим доступу: <file:///C:/Users/xtov/Downloads/59619-125419-1-PB.pdf>
2. Новак Н. О. Феномен приватного інвестування, або Як дістати мільярди "з-під матраців" українців / Н. О. Новак // Економічна правда. – 2018. - Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/publications/2018/08/17/639494/>
3. Як залучити сотні тисяч доларів від бізнес-ангелів в технологічний стартап. - Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://delo.ua/special/kak-privlech-sotni-tysjach-dollar-ot-biznes-angelov-v-tehnologic-334624/>
4. CentralandEasternEuropeStatistics 2017.- Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.investeurope.eu/media/727455/Invest-Europe-CEE-Activity-Report-2017-05072018.pdf>